

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ ОКРЕМИХ ОБ'ЄКТІВ ТА ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ОБЛІКУ І ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

впровадження системи управлінського обліку, то для успішного здійснення цього процесу необхідні три невід'ємні складники: 1) спеціальні ресурси для реалізації цього завдання; 2) фахівці; 3) участь у процесі постановки.

Процес упровадження системи управлінського обліку необхідно проводити обмірковано, поетапно, з оцінкою ефективності кожної стадії і ретельним плануванням наступної, оскільки витрати на вдосконалення системи управління повинні призвести до безперечного і відчутного ефекту для підприємства. Обов'язковою умовою дієвості системи управлінського обліку є взаємоузгодженість роботи всіх служб і підрозділів підприємства, постійна командна співпраця у напрямі реалізації узгоджених загальних цілей підприємства. Відсутність одного з вищенаведених заходів унеможливорює функціонування цілісної системи управлінського обліку [3].

Отже, поступове становлення та розвиток управлінського обліку є одними з напрямів удосконалення вітчизняної системи обліку та звітності як ключового інформаційного інституту в забезпеченні конкурентоспроможності національної економіки.

Список літературних джерел

1. Ліба Н. С. Деякі аспекти управлінського обліку у сільському господарстві [Електронний ресурс] / Н. С. Ліба. – Режим доступу: <http://www.msu.edu.ua/visn/?p=1688&lang=uk>.
2. Матвієнко Г. Внутрішня управлінська звітність / Г. Матвієнко // Баланс. – 2011. – № 15. – С. 31.
3. Дмитренко А. В. Роль управлінського обліку та проблеми його впровадження на підприємствах [Електронний ресурс] / А. В. Дмитренко, Г. В. Лебедик, В. В. Яценко. – Режим доступу: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/13_ukr/225.pdf.

УДК 657

**Н. С. ЛІБА,
Т. М. ІВЕГЕШ**
Мукачівський державний університет

ПІДСИСТЕМИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

На шляху розбудови інноваційної моделі економіки ефективне управління підприємством – складне і багаторівневе завдання, вирішення якого потребує всебічної

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ ОКРЕМИХ ОБ'ЄКТІВ ТА ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ОБЛІКУ І ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

інформаційної підтримки та орієнтації на стратегічне мислення. За цих обставин підвищуються роль та значимість інформації, яка генерується в системі управлінського обліку.

Сучасне стратегічне управління засноване на принципах системного підходу й управління бізнес-процесами, а тому широко використовує різного роду діагностичні та інтерактивні системи показників ефективності, що становлять інструментарій стратегічного управлінського обліку. Важливим є формування і вдосконалення наукового апарату, що дозволяє на високому якісному рівні допомагати вирішувати управлінському апарату промислових підприємств питання інноваційного характеру, пов'язані не тільки з поточним функціонуванням, але і з адекватним інноваційним розвитком, що забезпечує довгострокове існування і розвиток підприємств. Теорія і практика управління інноваційною діяльністю підприємств в єдності її стратегічних і тактичних аспектів зумовлюють розширення використовуваної наукової бази, до якої можна віднести і стратегічний управлінський облік, що свідчить про актуальність досліджень у даному напрямі.

Дослідження проблем стратегічного та інноваційного розвитку представлені в працях таких відомих українських та зарубіжних учених, як П. Друкер, О. Кондрашов, О. Лапко, В. Мединський, В. Мікловда, М. Пашута, М. Пітюлича, Р. Фатхутдінов, Л. Федулова, Д. Черваньова, Й. Шумпетера.

Стратегічний управлінський облік, використовуючи зовнішню і внутрішню інформацію, покликаний забезпечити керівництво підприємства необхідною інформацією для прийняття стратегічних управлінських рішень.

Узагальнення практики управлінського обліку і потреб системи стратегічного управління інноваційною діяльністю дозволяють сформулювати ряд положень щодо системи стратегічного управлінського обліку інноваційної діяльності:

- стратегічний управлінський облік інноваційної діяльності є одночасно областю спеціальних досліджень техніко-економічних процесів підприємства та професійною діяльністю висококваліфікованих фахівців;
- стратегічний управлінський є інформаційною базою фінансового менеджменту, як інноваційного процесу, так і окремих його етапів;
- в процесі стратегічного управлінського обліку інноваційної діяльності потрібно забезпечувати реєстрацію параметрів підприємства, а також можливість аналізу причин отриманих результатів;

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ ОКРЕМИХ ОБ'ЄКТІВ ТА ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ОБЛІКУ І ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

– з використанням даних управлінського обліку можна в системній єдності досліджувати і оптимізувати структуру активів, цільову ефективність інноваційної діяльності підприємства, витрати, безпеку;

– оскільки активи об'єднують зобов'язання і власність, то в управлінському обліку важливо відстежувати зміну структури активів, а також їх відповідність завданням конкурентної боротьби, виживання і інноваційного розвитку підприємства.

Підсистема стратегічного управлінського обліку інноваційної діяльності при визначенні переліку необхідної інформації має відображати особливості об'єкту управління. Крім того, слід оцінювати час, протягом якого інформація про інноваційні процеси надходить до особи, що ухвалює рішення, а управлінська дія повертається назад. Динаміка процесів в управлінському обліку повинна відповідати динаміці об'єкту управління, забезпечувати дієвість управління в реальному масштабі часу.

Підсистема стратегічного управлінського обліку інноваційної діяльності має відповідати моделі цієї діяльності і системі її управління. Модульний принцип побудови моделі інноваційної діяльності дозволяє сформувати блок стратегічного управлінського обліку як систему рахунків на основі їх класифікації за елементами цієї моделі.

Для різних видів інноваційної діяльності такі рахунки будуть різні. Внаслідок великої кількості інформації, необхідної для стратегічного управління інноваційною діяльністю організації, її багатоваріантного і багаторазового використання тільки автоматизована облікова система дозволяє своєчасно і якісно виміряти, зареєструвати, згрупувати, узагальнити, оцінити, проаналізувати вхідну інформацію і видати відповідні дані для ухвалення стратегічних управлінських рішень щодо інноваційної діяльності.

До програм, призначених для автоматизації завдань управлінського обліку, відносяться програми для розрахунку інвестиційного проекту, для підготовки фінансових розділів бізнес-планів, для аналізу стану підприємства за даними фінансової звітності, для бюджетування і аналізу виконання бюджетів, для маркетингового аналізу, для управління проектами. Отже, можна відзначити, що проведене дослідження дало змогу розглянути підсистеми стратегічного управлінського обліку інноваційної діяльності для формування інформаційної бази прийняття управлінських рішень.

Список літературних джерел

1. Ліба Н. С. Стратегічний управлінський облік інноваційної діяльності / Н. С. Ліба // Економічні науки. Сер.: Облік і фінанси. – 2012. – Вип. 9(2). – С. 272-279. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2012_9\(2\)_41](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2012_9(2)_41).

2. Шевчук В. Р. Стратегічний управлінський облік: Навч. посібн. [для студ. вищ. навч. закл.] / В. Шевчук; за ред. О. М. Ковалюка. – К.: Алерта, 2009. – 176 с.

УДК 657

**Н. С. ЛІБА,
Р. А. КРОО**

Мукачівський державний університет

БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ КОНТРОЛІНГУ

Криза як особлива ситуація характеризується зниженням конкурентоспроможності, нестійким фінансовим станом, підвищеним ступенем ризику банкрутства. Традиційні методи управління не узгоджують місію організації з мінливою ситуацією, вона залишається незмінною, але якщо в нормальному стані завданням будь-якої організації є отримання прибутку, збільшення частки на існуючих і захоплення нових ринків, то в кризовій ситуації головне – це виживання. Виникає дисбаланс між потребами підприємства та його можливостями. Щоб уникнути банкрутства, підприємство має мобілізувати всі свої ресурси на розв'язання проблеми виходу з кризи. Це вже є метою не просто управління, а способу управління, яке адаптоване до швидких змін внутрішнього і зовнішнього середовища, тобто антикризового управління. Одним із методів антикризового управління є діагностика кризового стану підприємства. За відсутності кризи її можна використовувати як інструмент контролю. Крім контрольної функції, у кризовій ситуації діагностика є своєрідним «лакмусовим папірцем», що подає керівництву слабкі сигнали про небезпеку на початкових стадіях виникнення кризи.

Теоретичні напрацювання і практичний досвід свідчать про те, що фінансове планування й контроль є важливими складовими антикризового управління, які слід широко впроваджувати на підприємствах, що перебувають у фінансовій кризі, або наближаються до неї.

Бюджетування можна розглядати як системну розробку бюджетів центрів відповідальності та видів діяльності підприємства, здійснення на їх основі оперативного контролю, обліку й аналізу відхилень, виявлення причин та винних у суттєвих відхиленнях. Бюджет підприємства є засобом збалансованості між доходами і витратами, надходженнями й виплатами коштів. Основною перевагою бюджетування слід вважати можливість створення на основі бюджетів системи обліково-аналітичного забезпечення та інтегрованого

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>